

Król Kazimierz III Wielki ustala prawa i obowiązki sołtysów i mieszkańców Myślenic, nadając jednocześnie wsi prawo magdeburskie.

Krzysztof Fokt, Maciej Mikuła (opracowanie, wydanie i przekład), *Oppidum nostrum Mislimicze. Dokumenty monarsze dla miasta Myślenic z czasów piastowskich i jagiellońskich*, Myślenice: Muzeum Niepodległości w Myślenicach, 2022, dokument 2, s. 36–43

2

Kraków, 11 XI 1342

Król Kazimierz III Wielki sprzedaje Hynkowi, synowi Wilhelma, oraz Hynkowi, synowi Pawła, sołectwo w Myślenicach za kwotę 130 grzywien, ustalając prawa i obowiązki sołtysów i mieszkańców Myślenic, nadając jednocześnie wsi prawo magdeburskie.

Wyd. łac. *Kodeks dyplomatyczny Małopolski*, t. III, wyd. Franciszek Piekosiński, Kraków 1887, nr DCLXXI. Kop. tekst łaciński: *Inscriptiones et decreta terminorum districtus Czchoviensis* t. 28 s. 768–773 (Archiwum Narodowe w Krakowie sygn. 29/1/0/6.1/539) – oblata z 1591 r.

Or. przekład polski z 1766 r., Biblioteka Jagiellońska, sygn. 5939, k. 11r–13r.

Reg. Jacek Laberschek, *Myślenice*, s. 172–173.

Fragmenty przekładu polskiego z XVIII w. opublikowane zostały w: Michał Piela, *Myślenice w okresie staropolskim*, s. 146–147.

[p. 767] In nomine Christi amen. Vere dignum et iustum est, ut quod principum^a fieri decrevit auctoritas, ratum et irretractabile debet perpetuo observari. Igitur nos Kazimirus Dei gracia rex Polonie universis, tam presentibus, quam futuris recognoscimus publice profitentes, quod viris providis et honestis Heynkoni Wilhelmi^b, magistro moncium tunc^c viventi, et alteri Heynkoni dicto Pauli, civibus de Welecza, scultetiam nostram in villa Mislinicze dicta cum omni iure spectanti ab antiquo ad eandem, nihil penitus iuris et utilitatis pro nobis reservando, vendidimus pro centum triginta marcis grossorum Pragensium in nostro Regno currentium, et resignavimus maturo consilio domini

[fol. 11r] [...] W imię Boże, amen. Prawdziwie godna i sprawiedliwa rzecz jest, iż co książęca władza czynić zwykła, statecznie i nieodzownie, a mocnie na wieki ma być w cale zachowane. A tak my, Kazimierz, z łaski Bożej król Polski, wszystkim tak niniejszym, jako i na potym będącym, zeznawamy jaśnie oznaczając, iż mężom opatrzny i uczciwym Hynkowi Wilhelma mistrza gor natenczas żyjącego, i drugiemu Hynkowi, rzeczonego Pawła synom³⁸, mieszczanom z Wieliczki, sołtystwo nasze we wsi Myślenicach rzeczonej ze wszystkim prawem [z] starodawna należacem do tego sołtystwa, nic zgoła prawa, pożytku sobie zachowując, przedaliśmy za [130] grzywien groszy praskich w Królestwie naszym idących i

³⁸ Tłumacz nie oddał tu ściśle treści dokumentu łacińskiego, z której wynika, że pierwszy Hynko był sam górmistrzem, a jego ojcem nie był Paweł (ojciec drugiego Hynki), lecz (jak wskazuje przydomek) niejaki

Spicimiri Cracoviensis castellani prelibato tenenda et habenda cum ipsorum haeredibus haereditarie in perpetuum valiturum, ibidem ius Poloniale in ius Teutonicum, quod Maydeburgense dicitur, trans-[p. 768]-ferrentes hosque redditus expresse eidem^d sculteciae adiicientes, videlicet duas villas Polonicales Myslinicze nuncupatas cum pleno iure earundem, prout in suis metis et terminis circumferentialiter sunt distinctae. Praeterea damus et conferimus eisdem scultetis omnimodam facultatem sylvas extirpandi et locandi ex utraque parte fluviorum Rabae et Byszinae dictorum cum mansis Franconicis centum vel pluribus, si esse vel locari per eosdem poterint inter terminos predictae villae Myslimiciensis sub iure Theutonico, videlicet Maydeburgensi supradicto, de quibus ipsis scultetis quatuor mansos liberos, duos agrorum cultorum, et alios duos super sylvam pro pascuis communibus duos, et ecclesiae, quae ibidem est plantata, unum mansum liberum assignamus, qua[e] etiam ecclesia seu possessor eius pro taberna, quam hactenus habuit, a scultetis marcam cum dimidia, et a castellano de censu mansorum tantundem singulis annis perpetuo absque omni contradictione seu retardatione exnunc percipere debebit. Iidem vero sculteti de quolibet illorum quatuor mansorum post decursum libertatis, que inferius declarabitur, solvent libere ratione decimae^e per fertonem, dantes incolis universis ab omnibus nostris solutionibus, collectis, contributionibus

wzdaliśmy za poradą dostateczną pana Spicymiera, krakowskiego kasztelana³⁹, to sołtystwo dzierżeć, mieć i z ich dziedzicmi albo potomkami dziedzicznie na wieki trwające. Tamże w tych Myślenicach prawo polskie w prawo niemieckie, które magdeburskie jest rzezone, przenosząc albo przemieniając, a te pożytki albo dochody temu to wójtostwu przydawamy, to jest dwie wsie polskie Myślenice rzezone, z zupełnem prawem ich tak, jako w swych granicach i miedzach w okrągłości są zamierzone. Nadto dajemy i pozwalamy tym to sołtysom zu-[fol. 11v]-pełną władzę lasy kopać i osadzać z obudwu stron rzeki Raby i Bysiny rzezonych z łąnami francuskiemi⁴⁰ sto albo i więcej, jeżeliby być mogły i osadzone przez te to sołtysy w granicy albo zamierzeniu przerzeczonej wsi Myślenic pod prawem niemieckiem albo magdeburskiem wyżej opisanem, z których łąnów tym to sołtysom cztery łąny wolne, dwa w rolach już wyprawionych, a drugie dwa na lesie, dla paszy pospolitej dwa. A kościołowi, który tam jest zbudowan, jeden łąn wolny naznaczamy, który to kościół albo ten, kto go dzierżeć będzie i rządzić, za karczmę, którą dotąd miał, od sołtysów półtory grzywny, a od kasztelana czynsz z łąnów, ile by ich było, na każdy rok wiecznie bez wszelakiego przeciwieństwa ma mieć i zaraz brać powinien. Którzy to sołtysi z każdego z tych czterech łąnów po wyjściu wolności, która niżej jest

Wilhelm. Obydwaj Hynkowie wystąpili razem jako inwestorzy w Wieliczce już w początkach panowania Kazimierza Wielkiego (KDM 3, nr 639).

³⁹ Spycymir z Piasku, wojewoda i następnie kasztelan krakowski.

⁴⁰ Anachronizm; idzie oczywiście o łąny frankońskie (tj. duże, leśne, ok. 24,2 ha).

seu quibusuis angariis Polonicis, quocunque nomine vocitentur, et a solutione census castellani predicti viginti annorum super densa sylva, super merica sedecem, et super parata agricultura duorum omnimodam libertatem a festo sancti Martini proxime preterito inclusive computando^f. [p. 769] Qua elapsa incole singulis annis unusquisque de laneo suo novem scotos grossorum ratione census in festo sancti Martini, unam mensuram siliginis et aliam avenae solvere tenebuntur, nullas dicta fru[m]enta deducendo, nisi in hereditate predicta domini castellani predicti ad hoc deputato praesentando. Item si collectam generalem ediceremus in terra nostra seu poneremus, cmethones praemissi non de domibus sive hortis, sed de laneis ipsam, elapsa tamen libertate suprascripta, solvere teneantur. Insuper predictis scultetis molendina cum piscinis, quodquod struere voluerint intra gades villae sepedictae, sit licitum et concessum, de quibus non alteri, quam ad castrum ^g absque metrete suae^g mensura molere tenebuntur, tabernas eciam quodquod voluerint in eadem villa Mislenicze habebunt, mensuram potus vel medonis in eis iuxta consuetudinem terrae statuendo. Caeterum attribuimus ei[s]dem scultetis et eorum posteris mactatorium, quod kutlow dicitur, et omnia macella carnificum, stampna sutorum et pistorum, cameras institorum, et pannorum, stubam vel

opisana⁴¹, będą płacić wolnie⁴² za dziesięcinę po wiardunku, dając wszystkim obywatelom od wszystkiego naszego płacenia, wybierania, składania, albo i wszelakiego innego układania polskiego, którymbykolwiek imieniem było nazwano, i od płacenia czynszu kasztelanowi ^{przerzeczonemu} dwadzieścia lat na twardym lesie, a na chróście szesnaście, a na gotowej orzy dwie, wszelaką i doskonałą wolność od święta świętego Marcina blisko przyszłego zupełnie rachując⁴³. Która wolność gdy wynidzie⁴⁴, obywatele albo kmiecie na każdy rok każdy z łanu swego będzie powinien dać dziewięć szkotów⁴⁵ groszy za czynsz na święto świętego Marcina, jedną miarę żyta i owsa drugą płacić będą powinni, a gdzie indziej przerzeczonego zboża nie wozic, jedno na dziedzinę przerzeczoną człowiekowi przez tegoż kasztelana do tego danemu albo naznaczonemu oddawać. *Item*, jeślibyśmy pobór pospolity uchwalili w ziemi naszej, kmiecie wyżej opisani nie z domów albo z ogrodów, ale z łąnów ten pobór po wyjściu wolności wyżej opisanej płacić będą powinni. Do tego wyż przerzeczonem sołtysom młyny i stawy budować i stawiać, ile by ich mogli w granicach wsi przerzeczonych, wolnie za pozwoleniem naszym dozwalamy, z których nikomu inszemu, jedno do zamku bez brania miary mleć będą powinni, karczem, ile będą chcieć w tejże wsi [fol. 12r] Myślenicach mieć mogą, piwo i miód w nich wedle obyczaju

⁴¹ Tj. po upłynięciu lat wolnizny (zwolnienia z opłat), opisanych niżej.

⁴² Nie jest jasne, dlaczego taki sposób opłaty dziesięciny nazwano wolnym (nie była to bowiem rycerska dziesięcina swobodna), może chodzi o to, że nie była to dziesięcina snopowa (wybierana przez plebana na polu), lecz opłata zryczałtowana do konkretnej kwoty gotówki.

⁴³ Wolnizna liczona od św. Marcina (11 listopada), w który to dzień zwyczajowo spłacano zobowiązania i długi.

⁴⁴ Tj. gdy upłyną wskazane wyżej lata wolnizny.

⁴⁵ Tj. skojców.

stubas balneales, ortos, fabros, curias et alodia, unum venatorem ferarum, unum piscatorem piscium^h et tantumdem castorumⁱ venationesque omnes avium cum mellificiis et examinibus apum intra metas scultetiae predictae ubi agricultura fieri non posset, glandines, et etiam quod vulgariter bukew dicitur, ad usus proprios habebunt, lacum etiam sub monte, qui Borzanta dicitur, et omnia prata circumiacentia pro se obtinebunt, et^j quascunque alias utilitates in sua scultetia excogitare poterint praedicto iure Maydeburgensi per-[p. 770]-mittente pacifice possidebunt. Quae omnia debent esse libera ab omnibus solutionibus, exactionibus, tributis, contributionibus, dationibus, servitiis, servitutibus et aliis angariis, praeangariis ac iuribus Polonicalibus, quocunque nomine vocitentur, et etiam a bove, vacca, ove, ab opole, stan conductuque militali, qui przewod nuncupatur, et a qualibet alia pensione penitus absoluta. Item mensuratis agris et eis excultis, omnes superfluitates et molarium ceterorumque lapidum fodissinas pro se retinebunt. Demum quotienscunque cmethones antefati pro labore super castrum fuerint commoniti^k, non tenebuntur ullo modo laborare, etiamsi venatores nostri aut castellani predicti feras in sylva relinquerint agitatatas aut ferinas, cmethones prefatos ipsas feras

ziemskiego, miarę ustawiać⁴⁶. Jeszcze przydajemy tym to sołtysom i ich potomkom dom rzeźniczy, który zowią kutków⁴⁷, i wszystkie jatki rzeźnicze, stoły szewcze i piekarskie komory, kramnice i chlebne ławy, ogrody, kowale, domy, jeden myśliwcy, a drugi rybitwy, także domy budować⁴⁸, wszelakie myślistwo ptaków, z barczmi pszczoł i ze wszystkimi pszczołami, sołtystwu przerzeczonemu, gdzie by jedno role być nie mogli, żołądź i bukiew na i własny pożytek będą mieć. Też jezioro pod górą, którą zowią Borzęta⁴⁹, i wszystkie łąki około niego leżące na się otrzymują, i wszelakie inne pożytki w tem to swym sołtystwie, które by mogły być wymyślone, przerzeczone prawo magdeburskie dopuszcza im społecznie dzierżeć, które wszystkie rzeczy mają być wolne od wszelakiego płacenia, wybierania podatków, uchwał, datków, służb i inszych dolegliwości i praw polskich, jakimkolwiek imieniem nazwanych. Też od krowy, owcy, jaja⁵⁰ i od podwód albo przewód rzeczonych i od każdej inszej daniny ma być wolne. *Item*, wymierzywszy role i one wyprawiwszy, ostatki^a wszystkie i młyńskich albo innego kamienia kopanie wolne im ma być. A gdyby kiedykolwiek kmiecie wyżej opisani o robotę na zamek byli upomnieni, tedy nie będą powinni żadnym obyczajem robić. Też gdyby myśliwcy nasi albo kasztelana

⁴⁶ Przekład nie oddaje tu dokładnie sensu tekstu łacińskiego, w którym zezwolono sołtysom na stanowienie miary piwa i miodu w karczmie.

⁴⁷ Tłumacz z XVIII w. nie rozumiał już, że idzie tu o nazwaną w dokumencie z niemiecka rzeźnię komunalną (niem. *Kuttelhof*, stąd *kutlow*).

⁴⁸ Fragment błędnie oddający treść oryginału, gdzie mowa była kolejno o: dworach (zapewne miejskich, *curiae*) i folwarkach (podmiejskich, *alodia*), a osobno o jednym łowcy, jednym rybitwie i jednym bobrowniku.

⁴⁹ Borzęta – góra oraz wieś, 5 km na pn.-wsch. od Myślenic.

⁵⁰ W tekście łacińskim mowa nie o krowie, owcy i jajach, lecz o wołu, krowie i owcy, ponadto tłumacz XVIII-wieczny pominął zupełnie już w jego czasach zapomniane opole, stan i przewód rycerski (dawne daniny i świadczenia prawa polskiego), zastępując je ogólnym określeniem „podwód albo przewód”.

exquirendas et ferinas educendas nullatenus cohortabunt. Item sculteti predicti cum pecunia propria Ungariam excurentes, a solutione thelonei ibidem in Mislimecz sint et existent absoluti. Insuper si unquam dictos scultetos vel eorum posteros civitatem in ipsorum scultetia locare contigerit nostra voluntate accedente, habebunt in eadem civitate omnia iura civilia cum mercimoniorum depositione et fori proclamatione die competenti. Volumus etiam, ut nullus pallatinorum, castellanorum et quorumlibet iudicum nostri Regni cmethones villae praemisse pro quacunque causa seu causis magnis et parvis, puta furti, sanguinis, homicidii et membrorum mutilationum ac aliis universis debeat iudicare, nisi sculteti predicti et eorum successores, et non alio iure nisi Theutonico scilicet Maydeburgensi, sculteti etiam memorati et eorum succedanei [p. 771] coram predictis castellano et pallatino, [seu] iudice, qui pro tempore fuerint, nullatenus respondebunt, nisi tantum coram nobis, dum per nostram literam sigillo nostro munitam evocati fuerint, tunc coram nobis stabunt, et non aliter de se querulantibus nisi suo iure Theutonico Maydeburgensi, ut prefertur, respondebunt. Damus etiam eisdem scultetis et eorum heredibus sextum denarium censuale[m], tertium vero iudicati. Item si quis cmethonum villae memoratae aut extraneus quicunque ad curiam nostram se trahere voluerit extra iudicium villae prenotatae, prius ibidem in iudicio quinque fertones ponere debet. Volumus insuper, ut i[i]dem sculteti cum

przerzeczonego zwierzę w lesie zostawili, też kmiecie przerzeczone zwierząt szukać, też i wywozić przymuszać nie mają. *Item* sołtysi przerzeczeni gdyby pieniędzmi własnymi do Węgier kupczyli, tedy od płacenia myta tamże w Myślenicach mają być i są wolni. Nadto jeszcze, jeśliby kiedy przerzeczeni sołtysi albo ich potomkowie miasto na ich sołtystwie budować chcieli z przyzwoleniem naszym, będą mieć w tym mieście wszystkie prawa miejskie i kupiecki skład z obwołaniem targu dni słusznych. Chcemy też, aby żaden z wojewód, kasztelanów i których inszych sędziów Królestwa naszego kmieci wsi przerzeczonej o którąkolwiek sprawę albo sprawy, wielkie i małe, bądź o złodziejstwo, zabicie, członków ochromienie⁵¹ i inszych wszystkich przypadków sądzić ich nie mają, jedno sołtysi przerzeczeni i [fol. 12v] ich potomkowie, i nie inszem prawem, tylko niemieckiem, to jest magdeburskiem. A sołtysi też wyżej namienieni i ich po nich będący przed przerzeczonem kasztelanem, wojewodą i sędźmi, którzy natenczas byliby, żadnym obyczajem odpowiadać nie będą powinni, jedno tylko przed nami, gdy przez list nasz, pieczęcią nasza oznaczony, pozwani będą, tedy przed nami staną i nie inaczej ^{b-o} sobie^{-b} skarżącemu, jedno prawem niemieckiem magdeburskiem, jako opisano jest, odpowiadać mają. Dajemy też tym to sołtysom i ich dziedzicom szósty pieniądz czynszowy, a trzeci rzeczy osądzonej. *Item*, jeśliby który z kmieci wsi wyżej namienionej albo kto obcy do dworu naszego ciągnąć się chciał

⁵¹ Pomijając rozlew krwi, tłumacz XVIII-wieczny zredukował katalog „spraw większych” do trzech (kradzież, zabójstwo, okaleczenie); w dokumentach średniowiecznych lista najcięższych przestępstw obejmowała zwykle cztery pozycje, choć nie zawsze takie same.

eorum successoribus libertate expirata ad quamlibet expeditionem in defensionem Regni nostri in levibus armis, et lorica, et cum hasta sub fer[r]eo pileo, et in equo sex marcarum sub vexillo castellani praenotati nobis et nostris successoribus servire teneantur. Item promittimus praesentibus et spondemus una cum castellano supradicto, quod nullum molendinum seu tabernam intra metas praedictae haereditatis volumus construere seu aedificare in praeiudicium dictorum scultetorum atque damnum. De agricultura etiam nihil penitus ad castrum intra terminos haereditatis saepedictae reservamus. Statuimus etiam, quod idem castellanus hominem suum ad magnum iudicium, quod sculteti iuxta consuetudinem debent habere quolibet ter in anno, destinabit specialem, cui cmethones in eisdem iudiciis pro duobus prandiis unam marcam tantum, et sculteti pro tercio prandio dimidiam marcam singulis annis assignabunt, libertate [p. 772] praedicta duntaxat expirata. Deinde volumus atque statuimus, quod nullus plebanus sive rector ecclesiae villae saepedictae tabernam aliquam debet habere seu pro se locare in bonis supradictis. Insuper attribuimus et praesentibus decernimus¹, quod sculteti saepedicti cum suis posteris de villa, que Polonka dicitur, et de aliis, quas de novo usque ad mettas Ungariae locaverint, servitium tale, ut superius est expressum, nobis, et successoribus nostris facere teneantur. Ratione cuius locationis duos mansos in qualibet villa illorum et alia omnia, quae de iure debent pertinere ad scultetos, similiter perpetuo habebunt et libere, ut praemittitur, iidem sculteti et eorum successores possidebunt. Promittimus insuper eandem hereditatem Myslinicze

mimo sąd albo prawo wsi przerzeczonej, tedy pierwszej tam w sądzie pięć wiardunków położyć ma. Chcemy też, aby ci sołtysi i ich potomkowie po wyjściu wolności na każdą wyprawę Królestwa naszego w letkiem ubraniu zbrojnym, w pancerzu, z oszczepem, w przyłbicy żelaznej, a na koniu sześć grzywien kosztującym pod chorągwią kasztelana przerzeczonego nam i naszym potomkom służyć będą powinni. *Item* obiecujemy i ślubujemy przez niniejszy list pospołu z kasztelanem wyżej opisanym, [że] żadnego młyna ani karczmy w granicach przerzeczonego dziedzictwa nie chcemy stawiać ani budować ku szkodzie i ubliżeniu przerzeczonych sołtysów, i także roli zgoła nic do zamku także w granicach przerzeczonego dziedzictwa nie zachowujemy. Ustawujemy też, iż ten to kasztelan człowieka swego do wielkiego sądu, który sołtysi wedle obyczaju mieć mają trzykroć na każdy rok, posyłać ma, któremu kmiecie na tych sądziech za dwa obiady jedną grzywnę tylko, a sołtysi za trzeci obiad pół grzywny także na każdy rok dawać mają po wyjściu wolności. Potem też chcemy i ustawujemy, iż żaden pleban ani rządziciel kościoła we wsi często omienionej żadnej karczmy mieć nie ma ani budować w dobrach przerzeczonych. Nadto jeszcze przydawamy i tak przez niniejszy skazujemy, iż sołtysi wyżej namienieni ze swoimi potomkami ze wsi Polanki rzeczony i z inszych, któreby nowo aż do granice węgierskiej osadzili, służbę takową, jako wyżej jest omieniono, nam i potomkom [fol. 13r] Naszym czynić będą powinni, względem którego osadzenia dwa łany w każdej wsi z tych osadzonych i wszystkie insze rzeczy, które z prawa są, mają należeć na sołtysy przerzeczone, tak że wiecznie mieć będą

per se aut barrones nostros limitare. Praeterea castellanus praefatus aut suus nuntius cmethones villae prelibatae pro causis magnis sive parvis excessibus et poenis quibuscunque per se ipsum nunquam debebit inpingnorare nisi cum nuntio scultetorum praedictorum et ipsorum successorum ad hoc specialiter destinato. Admittimus etiam ipsis scultetis alium^m loco ipsorum bene aptum seu habilem constituendi ad ipsam scultetiam regendam aut servitia de ipsa nobis et nostris successoribus facienda omnimodam facultatem. Indulgemus etiam scultetis saepedictis et eorum posteris scultetiam ante dictam vendere, donare, commutare et ad [p. 773] usus proprios quomodolibet convertere, prout ipsis utilius et melius videbitur expedire, communiter vel divisim. Ut autem huiusmodi nostra venditio stabilis atque firma perseveret, praesentes dari fecimus ⁿ-nostri sigilliⁿ munimine ac castellani praedicti roboratas in testimonium praesentium praemissorum pariter, et futurorum. Actum Cracoviae, die sancti Martini episcopi et confessoris, anno Domini M^oCCC^oXL^o secundo. Praesentibus hiis nobilibus nostris: Spicimiro Cracoviensi, Petro Noszal Sandomiriensi, Andrea Wisliciensi castellanis, Nicolao Werzing dapifero Sandomiriensi, Joanne Jura subcamerario Cracoviensi et aliis multis fide dignis. Datum per manus domini

i wolnie, jako się opisało, ci sołtysi i ich potomkowie trzymać będą. Obiecujemy też to dziedzictwo Myślenice przez nas albo pany nasze ograniczyć⁵². Nadto kasztelan przerzeczony albo jego poseł kmiecie wsi wyżej opisanej o sprawy wielkie albo małe występki i o winy którekolwiek przez samego siebie nigdy nie ma wiązić albo ciążać⁵³, jedno społem sołtysów przerzeczonych i ich potomków na to osobliwie zesłanych. Dozwalamy też sołtysom często namienionym i ich potomkom sołtystwo namienione sprzedać, darować, zafrymarczyć i na pożytek własny jakkolwiek obrócić, jako się im najpożyteczniej i najlepiej będzie widziało, tak pospołu, jako i rozdzielnie. A iżby takowe przedanie nasze trwałe i mocne zostało i było, list przerzeczony na to daliśmy pod pieczęcią naszą i kasztelana przerzeczonego potwierdzony, na świadectwo listu niniejszego i co nim wszystkiego spisanego niniejszych i na potem będących. Działo się w Krakowie w dzień świętego Marcina biskupa i spowiednika [11 XI]⁵⁴, roku Bożego tysięcznego trzechsetnego czterdziestego drugiego, będących natenczas statecznych naszych: Spicymiera krakowskiego, Piotra Nosala sandomierskiego⁵⁵, [c], Andrzeja wiślickiego⁵⁶, [kasztelanów], Mikołaja Wierzyńka^{d57} podstolego sandomierskiego, Jana Jurę podkomorzego krakowskiego⁵⁸ i inszych

⁵² Idzie tu o ujazd granic miejscowości, ich urzędowe ustalenie.

⁵³ Tzn. kasztelan samodzielnie nie będzie aresztować kmieci ani zajmować ich dobytku.

⁵⁴ Określenie confessor (wyznawca) nie oznaczało duchownego słuchającego spowiedzi, lecz osobę, która cierpiała za wiarę.

⁵⁵ Piotr Noszal h. Topór, kasztelan sandomierski w latach 1334–1344.

⁵⁶ Andrzej z Tęczyna, kasztelan wiślicki w latach 1340–1347.

⁵⁷ Mikołaj Wierzynek h. Łagoda, stolnik sandomierski w latach 1341–1359.

⁵⁸ Jan Jura, podkomorzy krakowski (1338–1345), wojewoda sandomierski (1347–1355), kasztelan krakowski (1356–1363).

Zbignei praepositi Cracoviensis et
cancellarii aulae nostrae.

^a w rkp. (obłacie przywileju) błędnie praecipuum; ^b w rkp. raczej Wilhehin, słusznie chyba poprawione w KDM na Wilhelmi; ^c w rkp. wyraźnie huic (bezsensowne w tym kontekście, zapewne błąd kopisty), słusznie emendowane w KDM; ^d Tak wyraźnie w rkp. (w KDM niesłusznie poprawione na ad); ^e w rkp. wyraz przekreślony krzywą linią; ^f przez F. Piekosińskiego odczytane, raczej niepotrzebnie, computandorum; ^g ^g W rkp. niezrozumiałe absmeterata sint, w KDM poprawione na abs metrete sue; konfrontacja z przekładem polskim z 1766 r. upewnia jednak, że zamiast abs powinno stać absque; ^h w obłacie dokumentu wyraźnie piberum, jednak jako że o bobrach mowa dalej, a i w przekładzie dokumentu z 1766 pojawia się rybitwa, należy za F. Piekosińskim poprawić na piscium; ⁱ w rkp. wyraźnie castrum, słusznie poprawione w KDM na castorum; w przekładzie polskim z 1766 r. fragment ten w ogóle mylnie zrozumiany jako dotyczący budowy domów; ^j w KDM wyraz odczytany jako eciam (odczyt dopuszczalny); ^k w rkp. communiti; ^l w rkp. decernentes, poprawka na decernimus zaproponowana w KDM; ^m napisane pospiesznie, można czytać alio, co jednak daje odczyt mniej sensowny niż alium; ⁿ ⁿ w rkp. omyłkowo nostris illi

wielu wiary godnych. Dan przez ręce
pana Zbigniewa proboszcza⁵⁹
krakowskiego i kanclerza dworu
naszego.

^a w rkp. ostatku; ^b ^{-b} w rkp. omyłkowo osobie; ^c w rkp. omyłkowo wpisane i skreślone: Jana Jurę podkomorzego krakowskiego, Mikołaja Wera podstolego sandomierskiego; ^d w rkp. błędnie Wera

⁵⁹ Proboszcz oznacza tu nie plebana, lecz prepozyta (w tym wypadku kapituły katedralnej krakowskiej). Zbigniew ze Szczrzyca, kanclerz w latach 1328–1356.